

Česká školní inspekce

Liberecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Svor, okres Česká Lípa

Adresa: 471 51 Svor 242

Identifikátor školy: 600 074 684

Termín konání inspekce: 17. – 19. března 2004

Čj.:	h1-1030/04-5076
Signatura:	kh1bx125

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole a školní družině vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004,
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v základní škole a ve školní družině vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004,
- ❖ průběhu a výsledku vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech základní školy (český jazyk, matematika, vlastivěda, prvouka, hudební výchova, praktické činnosti) vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Malotřídní základní škola jako příspěvková organizace obce Svor (adresa zřizovatele: 471 51 Svor 195) byla založena zřizovací listinou na dobu neurčitou na základě usnesení Zastupitelstva obce Svor, s účinností od 1. ledna 2003.

Zřizovací listina vymezuje hlavní účel a tomu odpovídající předmět činnosti, označení statutárních orgánů organizace, majetek ve vlastnictví zřizovatele předaný příspěvkové organizaci do správy k jejímu hospodářskému využití a práva a povinnosti při hospodaření se svěřeným majetkem. Škola má povolenou doplňkovou činnost.

Podle rozhodnutí MŠMT ze dne 14. dubna 2003 o změně v zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, s účinností od 1. ledna 2003, organizace sdružuje základní školu (ZŠ) s kapacitou 40 žáků a školní družinu (ŠD) s kapacitou 25 žáků.

V době inspekce se ve škole vzdělávalo 29 žáků ve dvou třídách (I. třída - 1. a 3. ročník, II. třída - 2. a 4. ročník). Do ŠD bylo zapsáno 25 žáků. Stravování měli žáci zajištěno v nedaleké mateřské škole.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI V ZÁKLADNÍ ŠKOLE A ŠKOLNÍ DRUŽINĚ VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Ve škole působí celkem tři pedagogické pracovnice. Kvalifikační požadavky splňuje pouze ředitelka a vychovatelka školní družiny, která na částečný úvazek (osm hodin) bez předepsané odborné a pedagogické způsobilosti také vyučuje v ZŠ. Třetí učitelka podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku na prvním stupni ZŠ nesplňuje, je kvalifikovaná pro práci v mateřské škole. Z celkového počtu hodin se pouze 37 % vyučuje s odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Škola nemá zpracovaný organizační řád. Její chod organizuje, řídí a kontroluje ředitelka. Přenos informací uvnitř školy je založen na každodenním osobním kontaktu všech zaměstnanců. Pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci neformálně spolupracují při řešení provozních a výchovně-vzdělávacích problémů. Jejich pravomoci a povinnosti vymezují pracovní náplně a „Pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení“ vydaný MŠMT 16. května 2001 (čj. 14 269/2001-26). Poradním orgánem ředitelky je pedagogická rada.

Záznamy z jejích jednání jsou přehledem projednávaných okruhů, neobsahují výsledky, závěry ani usnesení.

Velmi dobře zpracovaný roční plán vytyčuje vzdělávací, výchovné a provozně-organizační cíle. Konkrétní přehled akcí a úkolů s přesným stanovením termínu a osob zodpovědných za jejich realizaci vytváří ředitelka pro kratší časové úseky (měsíční a týdenní plány).

Kontrolu kvality výchovně-vzdělávacího procesu, provozního chodu školy, vedení povinné dokumentace a plnění stanovených úkolů provádí ředitelka průběžně. Písemné záznamy o realizovaných kontrolách sice nezpracovává, ale o kvalitě práce zaměstnanců má velmi dobrý přehled. Vznikající problémy řeší okamžitě. Její poznatky korespondovaly se zjištěními České školní inspekce (ČŠI). Hodnocení pracovníků, které provádí při stanovování výše nadtarifních složek platu, přispívá k jejich dalšímu odbornému růstu. Možnost sebehodnocení zaměstnanců ředitelka nevyužívá. Oběma nequalifikovaným vyučujícím poskytuje odbornou a metodickou pomoc. Hospitace v jejích hodinách potvrdily, že je zkušená, odborně erudovaná učitelka, která může příkladem a radou přispět ke zkvalitňování výchovně-vzdělávacího procesu. Během inspekce ve škole vládla příjemná pracovní atmosféra založená na vzájemné důvěře pracovníků a jejich ochotě spolupracovat.

Nízký počet zaměstnanců a s ním související zásadní organizační problémy při zajišťování suplování omezují využití nabídek vzdělávacích akcí organizovaných pedagogickým centrem. Ve školním roce 2003/2004 všechny tři pedagogické pracovnice absolvovaly základní kurz informační gramotnosti, který byl součástí realizace projektu státní informační politiky ve vzdělávání.

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti mají celkově dobrou úroveň.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI V ZÁKLADNÍ ŠKOLE A ŠKOLNÍ DRUŽINĚ VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Škola sídlí v samostatné budově, která v poslední době prošla několika důležitými opravami (oplechování střechy, opravy okapů, výměna vikýřů, oprava komínu, částečná rekonstrukce sociálních zařízení, přestavba kamenné zdi a plotu, dlažba před školou). Veškeré prostory školy jsou esteticky upraveny, na žáky působí podnětně. Pracovnice vhodně využívají kombinaci profesionálních vzdělávacích materiálů, motivačních pomůcek vlastní výroby, žákovských prací a květinové výzdoby. K dispozici jsou dvě kmenové učebny, prostory školní družiny, šatna s pingpongovým stolem a malá tělocvična. Pro výuku tělesné výchovy škola většinou využívá velkou obecní tělocvičnu. Pro potřeby žáků slouží i travnatá zahrada s pískovým hřištěm, altánkem a prolézačkami. Používaný žákovský nábytek se samostatným pracovním místem pro každého žáka vyhovuje jejich antropometrickým potřebám.

V rámci projektu „Internet do škol“ škola získala laserovou tiskárnu a čtyři počítače (jeden učitelský, tři žákovské), které jsou umístěny v jedné z kmenových učeben. Ve druhé učebně žáci mohou pracovat s pěti staršími počítači. ČŠI však ve výuce využití výpočetní techniky nezaznamenala. Z didaktické techniky jsou k dispozici dva magnetofony, CD přehrávač a diaprojektory. Vybavení školy dalšími pomůckami umožňuje realizaci předepsaných učebních osnov v plném rozsahu.

Prostory školní družiny jsou dostatečně velké a vhodně uspořádané. Vybavení vyhovuje pro relaxační, vzdělávací i výchovné činnosti.

Ve výuce žáci pracovali s vhodnými učebnicemi, učitelky využívaly i namnožené materiály z dalších publikací, případně připravovaly vlastní texty.

Pedagogické pracovnice použití materiálně-technického zázemí ve výuce konzultují, připravují si požadavky na další období. Vzhledem k nedostatku finančních prostředků si však často výukové materiály vyrábějí samy.

V době mimo vyučování poskytuje škola jednu z učeben pro kurz anglického jazyka.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy jsou celkově velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V ZÁKLADNÍ ŠKOLE

Vzdělávací program

Výuka na prvním stupni je organizována podle vzdělávacího programu Základní škola ze dne 30. dubna 1996 čj. 16 847/96-2 ve smyslu úprav a doplňků ze dne 25. srpna 1998 čj. 25 018/98-22.

Učební plány všech tříd a rozvrh hodin pro školní rok 2003/2004 ředitelka sestavila v souladu s tímto programem, hodinové dotace v ročnících i předmětech korespondují s předepsaným učebním plánem.

Povinnost zpracovat časově tematické plány ředitelka stanovila pouze pro naukové předměty, u předmětů výchovného charakteru je nepožaduje.

Vedená povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Výuka je v souladu s učebními dokumenty zvoleného vzdělávacího programu.

Kontrolu plnění učebních osnov provádí ředitelka školy při hospitacích a sledováním záznamů v třídních knihách. ČŠI během inspekce nezaznamenala neplnění učebních osnov.

Kontrola naplňování učebních osnov je účinná.

Rozvrh hodin převážně respektuje psychohygienické i didaktické zásady (méně vhodné je zařazení tělesné výchovy do jednoho dvouhodinového bloku). Vnitřní řád školy je vyvážený dokument obsahující práva i povinnosti žáků. Zákonní zástupci jsou o prospěchu a chování žáků informováni průběžně prostřednictvím žákovských knížek, případně notýsků. Třikrát ročně se uskutečňují třídní schůzky (jedna úvodní a dvě čtvrtletní). Při vzniku vážných vzdělávacích nebo kázeňských problémů jsou rodiče kontaktováni okamžitě.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Škola se systematicky zabývá prevencí sociálněpatologických jevů. Zřídila schránku důvěry, která přispívá ke zlepšení vztahů mezi žáky navzájem i mezi žáky a učitelkami. V několika případech pomohla vyřešit i osobní problémy žáků. Nabídka mimoškolní činnosti zlepšuje kulturní, společenský, přírodovědný, sportovní, technický a ekologický rozhled žáků. Škola organizuje tři kroužky (výpočetní technika, výtvarná výchova a hra na flétnu). Žáci se dále účastní například divadelních představení, připravují vlastní vystoupení při příležitosti vítání občánků, Vánoc, Dne matek, zapojují se do projektu Den Země, účastní se sportovního trojboje malotřídních škol.

Výchovné působení školy je promyšlené, nenásilné, přispívá k všestrannému rozvoji žáků na bázi humanismu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce, matematice, vlastivědě, prvouce, hudební výchově a praktických činnostech

Česká školní inspekce hospitovala u všech třech vyučujících, které ve škole působí. V naukových předmětech obsah výuky korespondoval se zpracovanými časově tematickými plány. Ve všech navštívených hodinách byla náplň hodin v souladu s platnými učebními osnovami. Stanovené cíle i zvolené formy a metody výuky odpovídaly věku, schopnostem a složení žáků v obou třídách. Probírané učivo logicky navazovalo na předchozí témata.

Přestože podmínku odborné a pedagogické způsobilosti splňuje pouze ředitelka školy, celková úroveň vedení výchovně-vzdělávacího procesu byla velmi dobrá. Naopak jedna z nekvalifikovaných učitelek (současně vychovatelka školní družiny) prokazovala vysokou míru pedagogické invence a empatie spojenou s precizní přípravou na vyučovací hodiny.

Hospitovaná výuka probíhala v pěkně upravených kmenových učebnách, praktické činnosti v prostorách školní družiny. Učitelky měly na všechny hodiny připraven dostatek názorných pomůcek, textů, obrázků a dalších studijních materiálů podporujících vzdělávací proces. Motivačně působily i nástěnné přehledy k probíraným tématům, které byly umístěny v učebnách i na chodbách školy. Učitelky je dokázaly v některých hodinách vhodně využít. Získávaly tím i zpětnou vazbu o tom, jak pozorně žáci sledují okolní prostředí.

Všechny hospitované hodiny měly učitelky promyšleny včetně účelného provázání činností dvou ročníků v jedné třídě. U dvou ze tří vyučujících byla pečlivá příprava na hodinu spojena i s precizně nachystanou tabulí. V úvodu vyučovacích jednotek však často chybělo stanovení cíle a v závěru hodin zpětná vazba pro žáky i učitelku o jejich naplnění. Zvolené vyučovací metody a tempo výuky odpovídaly schopnostem žákům, aktivizovaly je, přispívaly k jejich spontánnosti ve verbálním i neverbálním projevu. Učitelky požadavky diferencovaly, zaměštnávaly rychlejší, využívaly vhodnou motivaci, nezaměřovaly se na chybu, většinou dbaly na psychohygienu vyučovacího procesu (relaxace, správné sezení, větrání, pořádek na pracovním místě), poskytovaly individuální pomoc zaostávajícím, nenásilně zařazovaly environmentální výchovu. Většina výuky však probíhala pouze v lavicích žáků, činnosti mimo ně byly zařazeny výjimečně. Učitelky podávaly učivo věcně správně, s důrazem na jeho využití v dalším vzdělávání i v praktickém životě. V předmětech výchovného a praktického charakteru byly naplňovány jejich specifické cíle, rozvoj hudebního cítění a prožívání, respektive motorických a tvořivých schopností.

Jednoznačně stanovená a všemi respektovaná pravidla komunikace přispívala k dobré atmosféře v hospitovaných hodinách. Kladení otevřených otázek vedlo k rozvoji logického a tvůrčího myšlení žáků i k rozvoji jejich schopnosti přesně formulovat. Žáci dostávali prostor pro vyjádření vlastního názoru, učitelky jim dokázaly trpělivě naslouchat, stylistické a mluvnické chyby opravovaly většinou důsledně a taktně. Mluvní i písemný projev jedné z vyučujících však vykazoval určité nedostatky (nenormalizované, někdy obtížně čitelné písmo, nespisovnost).

Písemnosti žáků učitelky pravidelně kontrolovaly a opravovaly. Ne vždy však vyžadovaly opravy (hlavně v matematice). Hodnocení žákovských výkonů podle záznamů v notýscích, žákovských knížkách a sešitech se v tomto školním roce uskutečňovalo s dostatečnou frekvencí. V hospitovaných hodinách byla klasifikace vždy jednoznačně sdělena, většinou i zdůvodněna. Vyučující oceňovaly dobré znalosti, aktivitu i pokrok ve vědomostech pochvalou. Možnost sebehodnocení žáků nevyužívaly.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v základní škole hodnotí ČŠI celkově jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Evaluační nástroje nemá škola popsány ani systematicky zpracovány. Vyučující však pravidelně konzultují úroveň znalostí žáků, konfrontují dosahované výsledky při každodenních neformálních setkáních.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy hodnotí ČŠI celkově jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje ve zřizovací listině se shodují (kromě dodatku příspěvková organizace) s rozhodnutím MŠMT ze dne 14. dubna 2003 o změně v zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, s účinností od 1. ledna 2003.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina (bez čj.) ze dne 2. října 2002 vydaná na základě usnesení č. 5.1. Zastupitelstva obce Svor ze dne 2. října 2002, s účinností od 1. ledna 2003.
2. Rozhodnutí MŠMT (čj. 15 445/2003-21) ze dne 14. dubna 2003 o změně v zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, s účinností od 1. ledna 2003
3. Výpis MŠMT ze sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení k čj. 15 445/2003-21 ze dne 14. dubna 2003
4. Výkaz škol (MŠMT) V3-01 o základní škole podle stavu žáků k 30. září 2003 na školní rok 2003/2004 ze dne 29. září 2003
5. Vzdělávací program Základní škola ze dne 30. dubna 1996 čj. 16 847/96-2 ve smyslu úprav a doplňků ze dne 25. srpna 1998 čj. 25 018/98-22
6. Třídní knihy I. třídy (1. a 3. ročník) a II. třídy (2. a 4. ročník) ve školním roce 2003/2004
7. Třídní výkazy a katalogové listy ve školním roce 2003/2004
8. Přehled výchovně-vzdělávací práce ve školní družině (ŠD), seznam přihlášených žáků do ŠD na školní rok 2003/2004 a docházka žáků do ŠD ve školním roce 2003/2004
9. Časově tematické plány sledovaných předmětů pro školní rok 2003/2004
10. Rozvrh hodin a přestávek ve školním roce 2003/2004
11. „Roční plán Základní školy Svor 242, 471 51 Svor“ pro školní rok 2003/2004, nedatováno
12. „Řád školy“ z 1. září 2003
13. „Režim Základní školy Svor“ pro školní rok 2003/2004 z 1. září 2003
14. Záznamy z pedagogických rad ve školním roce 2003/2004
15. Osobní spisy zaměstnanců školy - doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání (osobní čísla 11931, 1153 a 5978)
16. Pracovní náplně pracovníků ze dne 1. ledna 2004
17. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2002/2003 z 23. září 2003
18. Podkladová inspekční dokumentace

ZÁVĚR

Výuka v Základní škole Svor probíhá podle platných učebních dokumentů vzdělávacího programu Základní škola.

Personální zajištění výchovně-vzdělávacího procesu má z pohledu vyhlášky o odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků podprůměrnou úroveň, kvalifikační požadavky pro učitele prvního stupně ze tří učitelek splňuje pouze jedna (ředitelka školy). Ve výuce se tato skutečnost však projevila minimálně, většina vyučovacích hodin byla hodnocena jako velmi dobrá až vynikající, žádná nebyla horší než dobrá.

Veškeré výukové prostory i okolí školy byly esteticky upravené a podnětné. Materiálně-technické zázemí mělo velmi dobrou úroveň, ve výuce ho učitelky efektivně využívaly. Vybavení výpočetní technikou bylo ve srovnání s jinými školami podobné velikosti nadprůměrné, avšak při hospitovaných hodinách nevyužité.

Učitelky měly výuku ve třídách se spojenými dvěma ročníky připravenou po stránce obsahové i materiální, většinou i včetně tabule. Promyšleně diferencovaly, žáky vhodně motivovaly, tempo přizpůsobovaly jejich individuálním schopnostem, dbaly na dodržování psychohygienických zásad. Realizované činnosti byly většinou dostatečně pestré a aktivizující, avšak probíhaly příliš často pouze v lavicích. Žáci dobře spolupracovali, byli spontánní, poměrně dobře se vyjadřovali. Vyučovalo se v příjemném pracovním prostředí. Učitelky se vyjadřovaly převážně kultivovaně, až na jednu výjimku i spisovně.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ing. Varja Paučková	v. r.

Další zaměstnanec ČŠI Irina Kopčanová

V České Lípě dne 11. května 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 18. května 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Jana Jahvodková, ředitelka školy

v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Hrnčářská 763, 470 01 Česká Lípa. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2004-06-07	h1-1042/04-5076
Zřizovatel	2004-06-07	h1-1041/04-5076
Rada školy	-	-

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.